

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2020 00074**

(22) Data de depozit: **13/02/2020**

(41) Data publicării cererii:
30/08/2021 BOPI nr. **8/2021**

(71) Solicitant:

- INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU CHIMIE ȘI PETROCHIMIE - ICECHIM, SPLAIUL INDEPENDENȚEI NR.202, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
- MUZEUL NAȚIONAL AL UNIRII ALBA IULIA (MNUAI), STR.MIHAI VITEAZUL, NR.12-14, ALBA IULIA, AB, RO;
- UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ DIN BUCUREȘTI - USAMVB, BD.MĂRĂȘTI, NR.59, SECTOR 1, BUCUREȘTI, B, RO

(72) Inventatori:

- FIERASCU RADU CLAUDIU, STR.DUNĂRII, BL.D4, AP.18, ROȘIORI DE VEDE, TR, RO;

- FIERASCU IRINA, STR.ION MANOLESCU, NR.2, BL.129, AP.49, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
- BRAZDIS ROXANA-IOANA, STR. SG.CONSTANTIN APOSTOL, NR.16, BL.C2, AP.512, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
- BAROI ANDA-MARIA, BD.1 DECEMBRIE 1918, NR.38, BL.A140, SC.A, AP.13, MANGALIA, CT, RO;
- STIRBAN ALEXANDRU, STR. GOLDIS VASILE, NR.8A, BL.4BCD, SC.C, AP.12, ALBA IULIA, AB, RO;
- LEAHU ARIANA- CODRUȚA, PIAȚA ION I.C.BRĂTIANU, NR.9, ALBA IULIA, AB, RO;
- ORTAN ALINA - RUXANDRA - EUGENIA, BVD.LASCĂR CATARGIU, NR.5, AP.1, SECTOR 1, BUCUREȘTI, B, RO

(54) SOLUȚIE PULVERIZABILĂ ANTIMICROBIANĂ PENTRU RESTAURARE/CONSERVARE SUPORTURI DIN PIELE ȘI METODA DE OBȚINERE A ACESTEIA

(57) Rezumat:

Invenția se referă la o soluție pulverizabilă antimicrobiană utilizată pentru conservarea/restaurarea obiectelor de patrimoniu pe suport de piele veche, pergament sau piele nouă și la o metodă de obținere a acesteia. Soluția conform inventiei este formată dintr-o componentă activă care este un amestec de hidroxiapatită, oxalat de calciu monohidrat și apatită de zinc, compus dintr-un derivat de hidroxiapatită în care calciul a fost total înlocuit de zinc, în proporții variabile cuprinse între 0,9...1,8/0,9...1,8/0,9...1,8 și utilizat la o concentrație de

1,5...6% agent antimicrobian în soluție, componenta activă fiind dispersată într-o soluție de alcool izopropilic 70% la o concentrație de 5%. Metoda de obținere a soluției conform inventiei se realizează prin mojararea mecanică a materialului solid în diverse rapoarte, până la atingerea unor dimensiuni cuprinse între 35...50 µm, urmată de realizarea soluției coloidale în alcool izopropilic 70% în concentrații cuprinse între 1,5...6%.

Revendicări: 5

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

OFICIUL DE STAT PENTRU INVENTII SI MARCI
Cerere de brevet de Invenție
Nr. a 200 00074
Data depozit 13 -02- 2020

**SOLUTIE PULVERIZABILA ANTIMICROBIANA PENTRU RESTAURARE/CONSERVARE
SUPORTURI DIN PIELA SI METODA DE OBTINERE A ACESTEIA**

Prezenta inventie se refera la o solutie pulverizabila antimicrobiana pe baza unui amestec de hidroxiapatita, oxalat de calciu si apatita de zinc (compus dintr-un derivat de hidroxiapatita in care calciul a fost total dizlocuit de zinc), utilizat la conservarea/restaurarea obiectelor de patrimoniu pe suport din piele.

Degradarea obiectelor de patrimoniu are cauze complexe si poate afecta uneori chiar ireversibil aceste opere. Biodeteriorarea este efectul activitatii metabolice a organismelor vii care gasesc conditii optime de dezvoltare pe materialul suport.

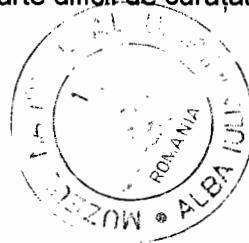
Pielea, ca material organic, este cea mai expusa deteriorarii biologice. Conditiiile favorabile de temperatura si umiditate precum si lipsa ventilatiei, pot duce la dezvoltarea mucegaiurilor, iar lipsa unui control riguros, in special in cazul blanurilor, favorizeaza aparitia unor insecte ale caror larve produc serioase deteriorari. In cazuri extreme, cand conditiile de umiditate au favorizat actiunea bacteriilor si dezvoltarea mucegaiurilor, deteriorarea poate ajunge pana la distrugerea completa a obiectului.

Expunerea indelungata la umiditate transforma pielea intr-un sirop negru, cu aspect bituminos. In special colectiile etnografice si cartile vechi trebuie ingrijite pentru a nu aparea pericolul unui atac fungic sau de insecte. Exista circa 100 specii de fungi care colonizeaza cartile si distrug fara discriminare hartie, pergament si piele. Acestia se propaga prin spori si o mica infestare poate produce milioane de spori, care sunt purtati in diverse locuri unde raman in asteptarea conditiilor favorabile de dezvoltare, respectiv o umiditate de peste 65% si o temperatura necorespunzatoare. Un alt factor care afecteaza rezistenta pielii fata de mucegaiuri este aciditatea. In conditii de umiditate pe piele se dezvolta puternic fungii, iar materialul de care se prind acestia consta din particule de praf sau materiale acumulate in piele in timpul prelucrarii: uleiuri lubrifianti, compusi de ungere sau finisare.

Pielea de oaie, un material mai putin durabil si mai stabil in ceea ce priveste pielea de vitel sau de capra, este unul dintre cele mai raspandite materiale din istoria legarii cartilor, maiales din secolul al XVII-lea, datorita pretului scazut al pielei. Cand coperta cartii este grav deteriorata, manipularea obisnuita a acesteia este aproape imposibila, fara a provoca atasarea fragmentelor mici sau a "prafului" de piele de la legare si este nevoie de un tratament de restaurare.

Metodele de conservare a materialelor istorice din piele sunt limitate si, adesea, singurele metode posibile pentru conservarea acestora sunt masurile preventive. Acest lucru se poate datora fragilitatii sau unicitatii obiectelor. Desi controlul mediului poate influenta foarte mult păstrarea unui obiect deteriorat, un climat si un mediu perfect pot fi greu de realizat, maiales daca obiectul urmeaza sa fie afisat sau chiar folosit. In anumite cazuri, trebuie luate masuri active pentru a impiedica obiectul sa se piarda pentru totdeauna. Circumstantele obiectului pentru care este necesara conservarea trebuie luate in considerare atunci cand se alege metoda si nivelul tratamentului. Un obiect in depozitul muzeal are nevoi foarte diferite de unul dintr-o colectie particulara, care este folosit ocazional.

Atunci cand pielea se deteriora, poate deveni fragila sau pulbere, riscand pierderi materiale. Pielea deteriorata grav poate fi, de asemenea, foarte dificil de curatat sau de reparat,

✓

riscând chiar și alte pagube dacă se încearcă. În aceste cazuri, ar putea fi luată în considerare consolidarea materialului. Există mai mulți consolidanți și metode diferite pentru piele, dar trebuie avut în vedere că multe produse originale au fost produse pentru industria de pielărie, astfel încât nu sunt întotdeauna potrivite pentru conservare.

Fungii (în special mucegaiurile) sunt responsabili de deteriorarea structurii acestor obiecte, a decoratiunilor, și afectează calitatea mediului interior, în final actionând asupra sănătății umane. Tratarea cu ingrediente active precum pentaclorofenol (PCP), tributinil oxid (TBTO), carboxilat de zinc, boro-esteri, compozitii pe bază de halogen, aldehidă, acid carboxilic, compusi organometalici, a fost în ultimul timp restrictionată, ca urmare a efectelor toxice asupra mamiferelor și ființelor umane.

Din anii 1970, hidroxipropilceluloza [G. Ruzicka, P. Zyats, S. Reidell, O. Primanis, Leather Conservation-bookbinding leather consolidants, în: M. Kite, R. Thompson (Eds.), Conservation of leather and related materials, Heinemann, Oxford, Elsevier Butterworth, 230–232, 2006] a fost frecvent utilizată pentru consolidarea pieilor. Mai recent, a fost propus un amestec de ceară și răsină acrilică (SC 6000) și utilizat singur sau în amestec cu hidroxipropilceluloza. Aceasta este un eter de celuloză neionică care poate fi dizolvat în etanol. Este utilizat în mod obișnuit în conservarea legăturilor de carte din piele, în general cu rezultate satisfăcătoare. Deși nu penetrează adânc în piele, ea reunește suprafete sub formă de pudră și fulgi și este adesea folosită în tratarea putregaiului roșu. Dezavantajele sale sunt dezmembrarea, atunci când intră în contact cu acidul sulfuric și legaturile devin destul de rigide în timp.

Pliantex este o răsină acrilică flexibilă utilizată la conservarea a pielii. Ea este mai eficientă în tratarea pieilor fragile, sub formă de pulbere, decât prin frecare, dar nu prezintă și proprietăți antimicrobiene.

Paraloidul B67 și B72 sunt compusi acrilici utilizati nu numai pentru conservarea pielii, ci și pentru alte tipuri de materiale. Acestea sunt rășini dure, cu dezavantajul riscului de a rigidiza pielea dacă se aplică liber. Paraloidul este cel mai frecvent utilizat ca strat de protecție finală și uneori este folosit pentru consolidarea suprafățelor pictate din piele, dar nu prezintă proprietăți antimicrobiene.

SC6000 este un amestec de ceară acrilică cu proprietăți de consolidare utilizat cel mai frecvent ca tratament de suprafață. De asemenea, protejează oarecum pielea de poluanții acizi care cauzează deteriorarea hidrolitică. Printre dezavantajele sale se numără decolorări care pot apărea atunci când nu este aplicata corect, iar filmul dă posibilitatea de stratificare.

Brevetul US20140234455A1 revendica o compoziție apoasă antimicrobiană pe baza de acizi de răsină de conifere, metodă pentru prepararea sa și utilizarea sa ca agent antimicrobian în domeniul medical și non-medical.

Brevetul US5306435A revendica utilizarea unui agent de tratare a obiectelor de piele pe baza de poliuretan, sare a unui metal divalent, surfacanți și alte ingrediente.

Brevetul CN103571979A revendica o compozitie antibacteriana pe baza de Tween-80, pentoxid de fosfor, 2-octil-4-izotiazolin-3-one, saponine din ceai, etanol și apă deionizată pentru incetinirea atacului bacterian și imbatranirea pielii.

Brevetul CN104313203A revendica o compozitie antibacteriana și de inmuiere a pielii obiectelor de patrimoniu bazată pe ulei de ricin și soia, în diverse proporții, Span 80, Tween 80, și, polivinilpirididonă.

K

Brevetul CH432119A revendica o compositie pe baza de halogen-o-hidroxi-difenil esteri cu rol antimicrobian.

Brevetul CN104480234A revendica o compositie pe baza de lanolina, 2-octil-4-isotiazolina-3-onă și hidrosulfit de sodiu care are și activitate antimicrobiana asupra artefactelor de piele.

Brevetul CN101664026A revendica o compositie fumiganta bazata pe fluorura de sulfuri impotriva deteriorarii cauzate de insecte și mucegaiuri.

In vederea aplicarii pe materialele de patrimoniu, solutia antimicrobiana utilizata nu trebuie să dăuneze sub nici o formă obiectelor, astfel încât să se respecte semnificația estetică și istorică, precum și integritatea fizică a bunurilor, dar în același timp să nu afecteze nici mediul sau oamenii.

Pentru a respecta aceste reguli, scopul acestei inventii este realizarea unei retete antimicrobiene bazata pe un amestec de compusi apatitici și o sare de calciu în proporție variabila, utilizabila sub forma de spreiere, în restaurarea /conservarea obiectelor de patrimoniu pe suport de piele, și metoda de obtinere a acesteia.

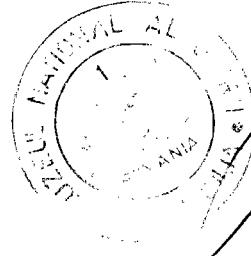
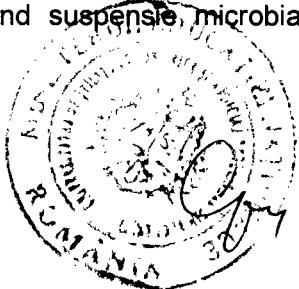
Problema tehnică pe care o rezolvă inventia constă în obținerea unui nou tip de agent cu proprietăți antimicrobiene, concomitent cu proprietatea de a nu deteriora obiectul de patrimoniu, prin respectarea principiilor mai sus menționate, ieftin și eficient, fără efecte negative asupra mediului înconjurător.

Solutia pulverizabila antimicrobiana, conform inventiei, este reprezentata de o solutie coloidală (dispersie în alcool izopropilic 70%), de amestec de hidroxiapatita, oxalat de calciu monohidrat și apatita de zinc (compus dintr-un derivat de hidroxiapatita în care calciul a fost total dizlocuit de zinc), în rapoarte variabile 0.9...1.8/0.9...1.8/0.9...1.8), și utilizat la concentratie de 1.5...6% ca agent antimicrobian. Pentru obținerea amestecului activ antimicrobian de hidroxiapatita, oxalat de calciu și apatita de zinc, componentele solide se mojarează mecanic până la obținerea unor particule cu dimensiuni de 35...50 µm (determinate prin sitare utilizand site corespunzătoare). Suspensiile sunt ulterior ultrasonante în alcool izopropilic (70%) timp de 30 minute, la frecvența de 20 kHz, amplitudine 80%.

Solutia propusă, conform inventiei, **înlătură dezavantajele** mentionate mai sus prin aceea că utilizează compuși a căror sinteză este rapidă, economică, și fără acțiune negativă asupra mediului și sănătății umane, având o componentă antimicrobiana usor de sintetizat și netoxica. În plus, componenta antimicrobiana asupra obiectelor este nesemnificativa din punct de vedere estetic, fără influențe negative asupra obiectelor tratate.

Solutia propusa a fost testata din punct antimicrobian prin evaluarea calitativa si cantitativa a activitatii antibacteriene,

Pentru testarea calitativa a activitatii antibacteriene a fost utilizata metoda difuzimetrică adaptată, conform recomandarilor Clinical and Laboratory Standards Institute (CLSI - M07-A10), utilizand mediu Mueller Hinton (fără glucoză) agarizat 2% (pH = 7.2 - 7.4), cu grosimea de 4 mm repartizat în placi Petri ($\varnothing = 10$ cm); s-a înșământat "în pânză" un inocul standardizat reprezentat de suspensia de celule microbiene realizată în apă fiziologică sterilă (AFS), cu densitate standard de 1.5×10^8 UFC/ml ajustată nefelometric cu etalon McFarland 0.5 (pentru celulele bacteriene). Ulterior, la suprafața mediului înșământat în panza s-au dispus cate 10 µl din fiecare suspensie de testat, în spot, iar după difuzia libera a acestora, placile au fost incubate timp de 17-27 h la 37°C. Valorile CMI^a (concentratie minima inhibitorie) a solutiei testate au fost determinate prin metoda microdifuzionă utilizand suspensie microbiala de *Bacillus subtilis* (ATCC 6633) si

Escherichia coli (ATCC 25922), cu densitatea standard, Mc Farland 0,5 respectiv 1, raportul volumetric dintre volumul de mediu/volumul de suspensie microbiana inoculată fiind de 10/1. Rezultatul calitativ se prezinta sub forma absentei (-) sau prezentei (+) zonei de inhibitie. Concentrația minimă inhibitorie s-a stabilit ca fiind ultima concentrație la care nu s-a observat creștere bacteriana, respectiv apariția turbidității mediului.

Concentratia minima pentru eradicarea biofilmului a fost testata impotriva liniilor amintite anterior. Celulele microbiene au fost cultivate în plăci cu 96 de godeuri cu mediu lichid și în prezența diferitelor diluții ale compușilor testați, similar metodei de determinare a valorilor CMI. Plăcile au fost golite și spălate de două ori cu AFS. Ulterior, celulele aderate au fost fixate timp de 5 minute, cu 150µL metanol 80%. După îndepărțarea soluției de metanol, placile au fost colorate cu soluție alcalină de cristal violet 1% (150 µl/godeu) timp de 15 minute. Soluția de colorare s-a îndepărtat apoi plăcile au fost spălate sub jet de apă de robinet. Biofilmele microbiene formate pe plăcile de plastic au fost resuspendate în acid acetic 33% (prin barbotare), iar stabilirea valorilor CMEB (concentrației minime de eradicare a biofilmului) a fost realizată prin metoda spectofotometrică, respectiv prin măsurarea absorbției la 490 nm, utilizând ELISA reader – model SYNERGY HTX multi-mode reader pe aceleasi linii celulare.

Pentru evaluarea efectului asupra obiectelor de patrimoniu din piele naturală, soluțile au fost pulverizate pe diverse tipuri de materiale (cantitatea de soluție pulverizată 0.2 mL), iar efectele asupra obiectelor de piele au fost evaluate vizual și folosind microscopia optică după 1...72 h.

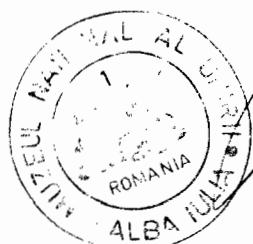
Se dă în continuare patru exemple de aplicare a inventiei

Exemplul 1

In tabelul 1 sunt prezentate rezultatele privind activitatea antimicrobiana a solutiei pulverizabile constituita din hidroxiapatita/oxalat de calciu monohidrat/apatita de zinc in raport 1:1:1, utilizata la o concentratie de 5‰.

Tabelul 1

Material/Rezultat	Activitate antibacteriana					
	<i>Bacillus subtilis</i>			<i>Escherichia coli</i>		
	Calitativ (mm)	Cantitativ (CMI) (mg/mL)	Cantitativ (CMEB) (mg/mL)	Calitativ (mm)	Cantitativ (CMI) (mg/mL)	Cantitativ (CMEB) (mg/mL)
Etalon (solvent)	-	> 5	> 5	-	> 5	> 5
Solutie antimicrobiana dezvoltata conform inventiei	+	0.3125	0.15625	+	0.152635	2.5

Exemplul 2

În tabelul 2 sunt prezentate rezultatele privind aplicarea soluției pulverizabile descrise la Exemplul 1 pe obiecte realizate din piele nouă (cu urmatoarele proprietăți: piele de capră, tăbăcătă cu tanini vegetali, culoare - bej, suprafață cu pori).

Tabelul 2

Material/Rezultat	Influențe asupra componentei estetice (Observații vizuale)
Etalon (solvent)	Nu are influență asupra suportului
Soluție antimicrobiană dezvoltată conform inventiei	Suprafață cu usoare modificări de culoare (tentă mai închisă); fără pete și fără depuneri de particule de substanță

Exemplul 3

În tabelul 3 sunt prezentate rezultatele privind aplicarea soluției pulverizabile descrise la Exemplul 1 pe obiecte de patrimoniu pe suport de piele veche (cu urmatoarele proprietăți: piele veche, tăbăcătă cu tanini vegetali, îmbătrânită, culoare: maro neomogenă).

Tabelul 3

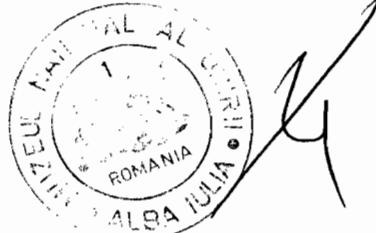
Material/Rezultat	Influențe asupra componentei estetice (Observații vizuale)
Etalon (solvent)	Nu are influență asupra suportului
Soluție antimicrobiană dezvoltată conform inventiei	Suprafață cu usoare modificări de culoare (tentă mai închisă), fără pete și fără depuneri de particule de substanță, aspect îmbunătățit

Exemplul 4

În tabelul 4 sunt prezentate rezultatele privind aplicarea soluției pulverizabile descrise la Exemplul 1 obiecte de patrimoniu pe suport de pergament (cu urmatoarele proprietăți: pergament din piele de oaie, cu pete datorate pierderilor proprietăților fizice și adezivului inițial).

Tabelul 4

Material/Rezultat	Influențe asupra componentei estetice (Observații vizuale)
Etalon (solvent)	Nu are influență asupra suportului
Soluție antimicrobiană dezvoltată conform inventiei	Suprafață fără modificări de culoare, fără pete și fără depuneri de particule de substanță

Revendicări

1. Solutie pulverizabila antimicrobiana, **caracterizată prin aceea că** este constituită din de amestec de hidroxiapatita, oxalat de calciu monohidrat si apatita de zinc (compus dintr-un derivat de hidroxiapatita in care calciul a fost total dizlocuit de zinc), in rapoarte variabile 0.9...1.8/0.9...1.8/0.9...1.8), si utilizat la concentratie de 1.5...6% agent antimicrobian in solutie.
2. Solutie pulverizabilă cu efect antibacterian (exemplificat prin efectul asupra liniilor gram-poitive si gram-negative *Bacillus subtilis*, respectiv *Escherichia coli*), **caracterizată prin aceea că** se poate utiliza pe obiecte pe suport de piele noua, fara a afecta componenta estetica.
3. Solutie pulverizabila cu efect antibacterian (exemplificat prin efectul asupra liniilor gram-poitive si gram-negative *Bacillus subtilis* și *Escherichia coli*), **caracterizată prin aceea că** este constituită dintr-o componentă activa (amestec hidroxiapatită/oxalat de calciu monohidrat/apatită de zinc în raport 1:1:1) dispersată intr-o soluție de alcool izopropilic (70%) la o concentrație de 5%.
4. Solutie pulverizabila cu efect antibacterian **caracterizată prin aceea că** se poate utiliza pe obiecte pe suport de piele veche, pergament sau piele noua, fara a afecta componenta estetica.
5. Metoda de obtinere a solutiei pulverizabile pe baza de hidroxiapatita/oxalat de calciu monohidrat/apatita de zinc, **caracterizată prin aceea că** se realizează prin mojararea mecanica a materialului solid in diverse rapoarte, pana la atingerea unor dimensiuni intre 35 si 50 µm, urmată de realizarea soluției coloidale in alcool izopropilic 70% (in concentratii intre 1.5 si 6%).

[Handwritten signature]